

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Finanssipoliittinen parlamentaarinen työryhmä

JENNI PÄÄKKÖNEN, MARKETTA HENRIKSSON, SEPPO ORJASNIEMI
VALTIOVARAINMINISTERIÖ
19.12.2025

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus

2025 talvi

JENNI PÄÄKKÖNEN

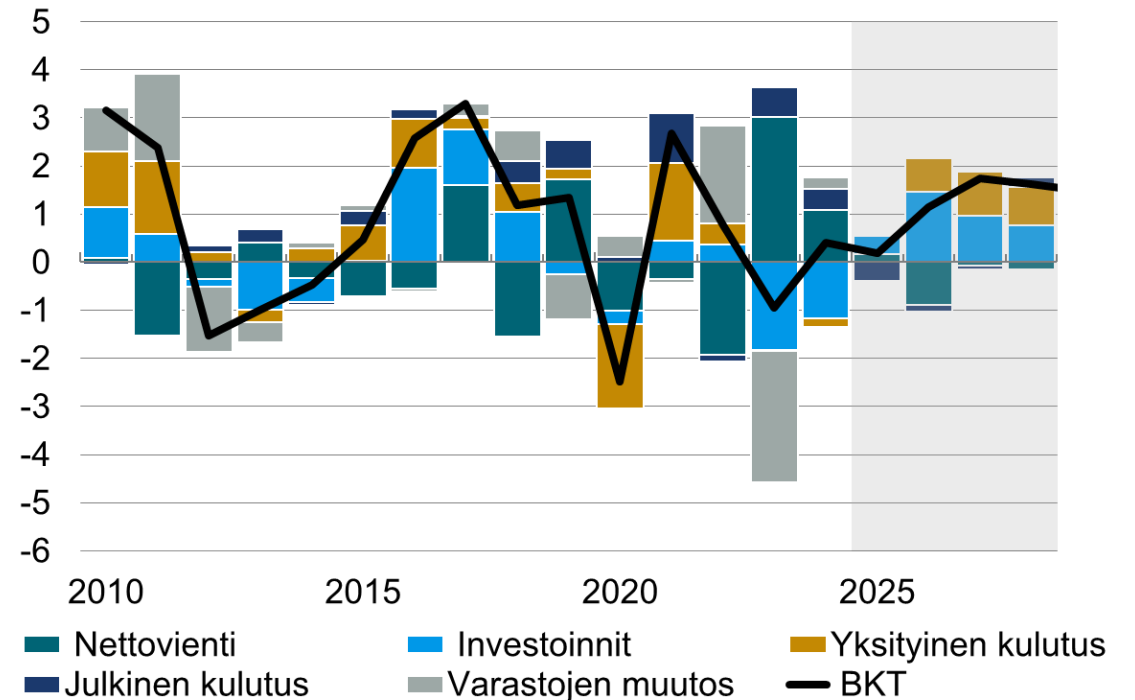
VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Reaalitalouden ennuste

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt

- Kasvua hidastaa kotimaisen kysynnän puute.
- Kotitalouksien kulutus toipuu ja investoinnit lisääntyvät.
- Työmarkkinoilla on paljon työvoimaa, ja työllisyyden odotetaan kääntyvän kasvuun.

Suomen BKT ja kysyntäerät
vuosimuutos ja kontribuutio, %

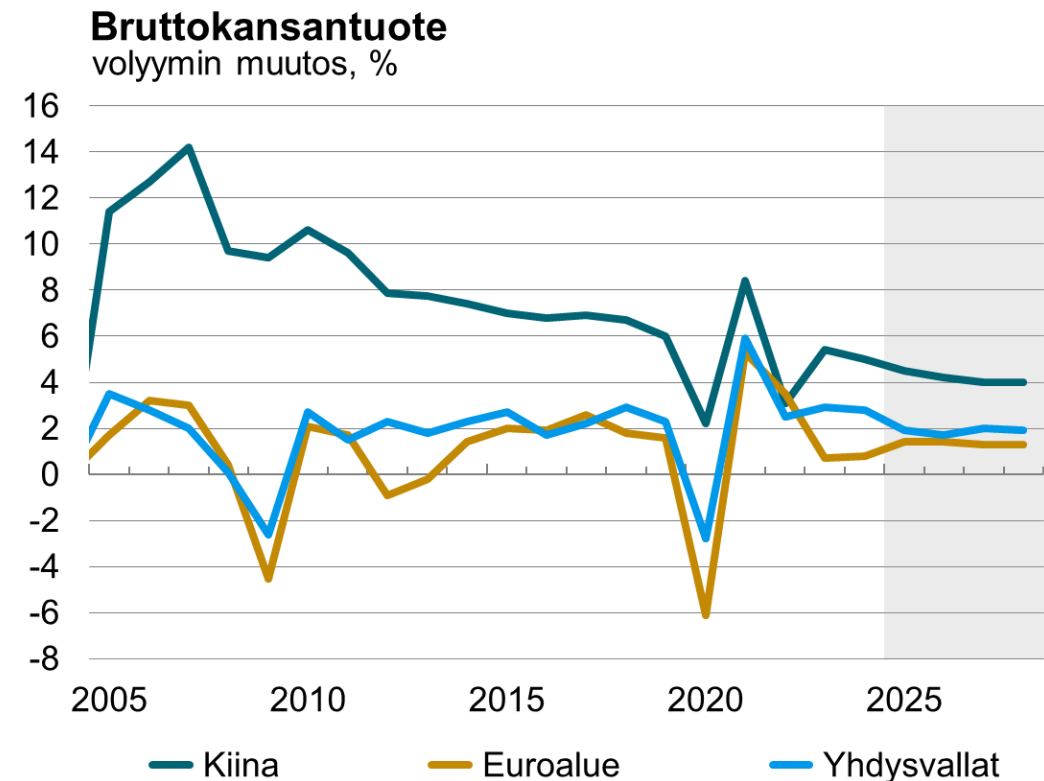

Lähde: Tilastokeskus, VM

	2025	2026	2027	2028
BKT, %-muutos	0,2	1,1	1,7	1,6

Maailmantalous elpyy epävarmuuden varjossa

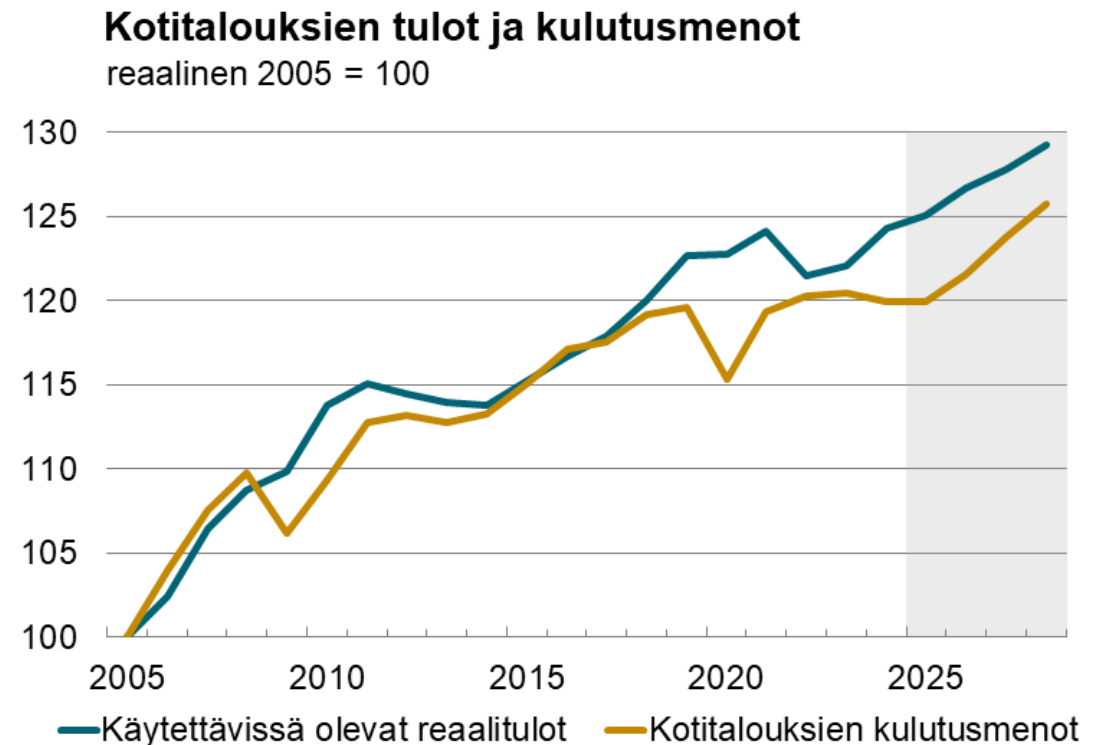
- Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin.
- Yhdysvaltojen tullien vaikutus on toistaiseksi jäänyt odotuksia pienemmäksi.
- Suomen vienti kasvaa maailmankaupan kysynnän tahtiin.
- Nettoviennin vaikutus pieni, sillä tuonti kasvaa erityisesti investointien myötä.

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

Kulutuksen kasvua on heikentänyt pitkäkestoinen epävarmuus

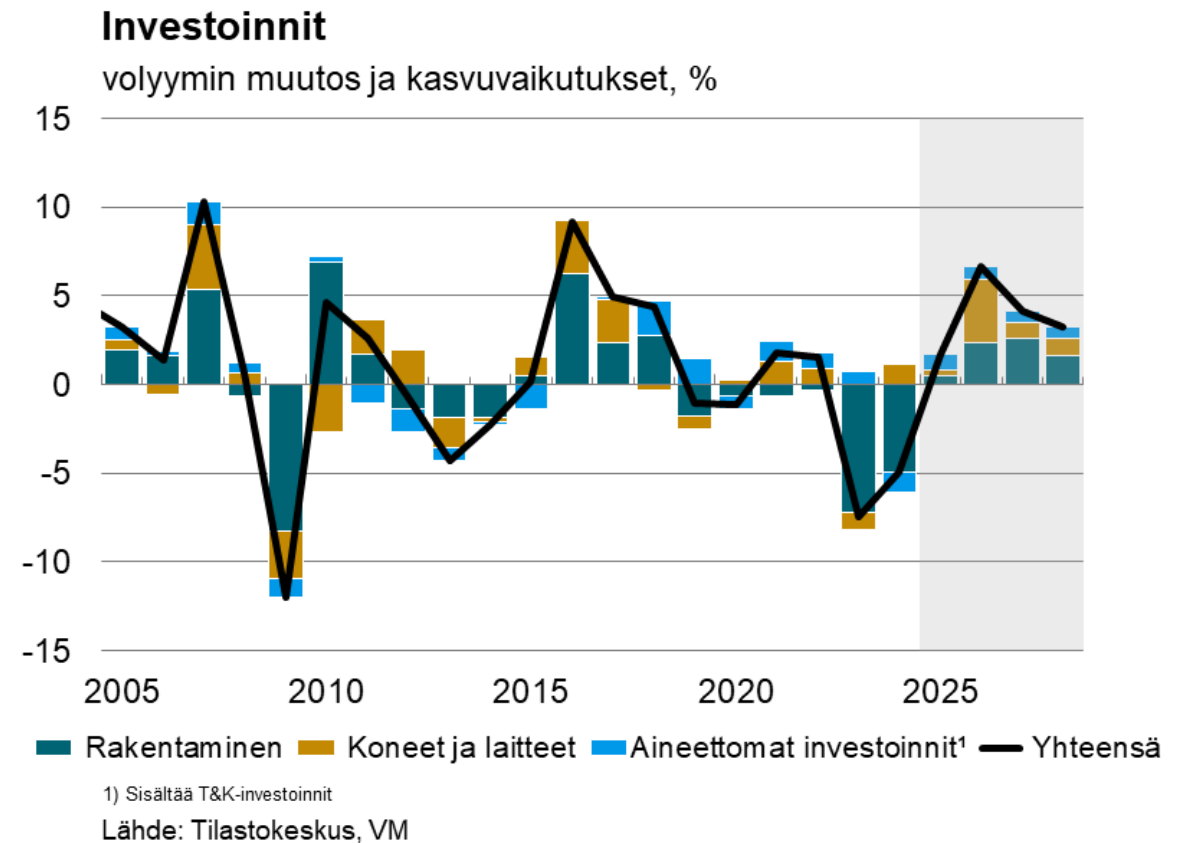
- Epävarmuuden myötä kulutuksen sijaan säästäminen on kasvanut.
- Ostovoiman kasvu nopeutuu, kun työllisyys paranee, palkankorotukset jatkuvat, ansiotuloverotus kevenee ja inflaatio on maltillista.
- Säästäminen palautuu lähemmäs normaalitasoa.

Lähde: Tilastokeskus, VM

Investoinneissa pohja on ohitettu

- Asuntorakentaminen toipuu hitaasti, mutta pidemmällä aikavälillä on kysyntää selvästi nykyistä suuremmalle rakentamisen määrälle.
- Energiasiiirtymä lisää investointeja sähkön tuotannossa, siirrossa ja sähköä käyttävässä tuotannossa.
- Puolustusinvestoinnit nousevat merkittävästi ensi vuonna ja pysyvät korkealla tasolla.

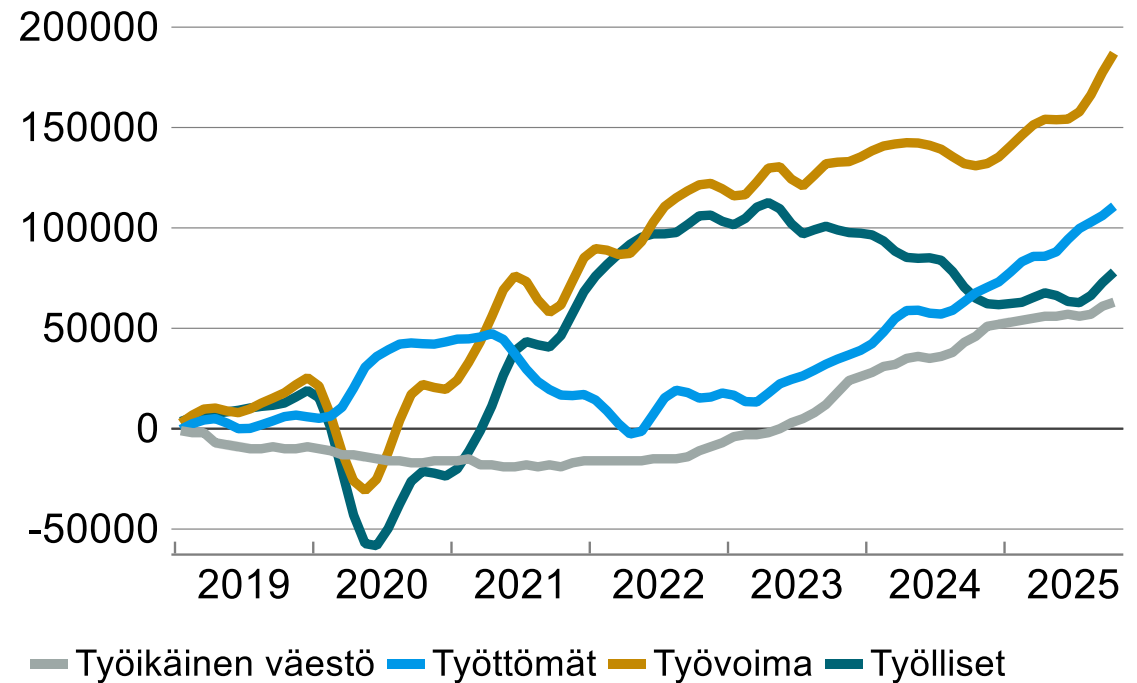
Työmarkkinoilla on paljon työvoimaa – työllisyyden odotetaan kääntyvän kasvuun

- Työttömyyden nopea kasvu johtuu työvoiman määrän kasvusta.
- Työvoiman määrää on kasvattanut maahanmuutto ja hallituksen työllisyystoimet.
- Työllisyys noussut viime kuukausina, ja kasvu jatkuu talouden toipuesssa.

	2025	2026	2027	2028
Työttömyysaste	9,6	9,5	9,1	8,5
Työllisyysaste	71,6	71,5	71,9	72,4

Työmarkkinoiden kehitys 2019 lähtien

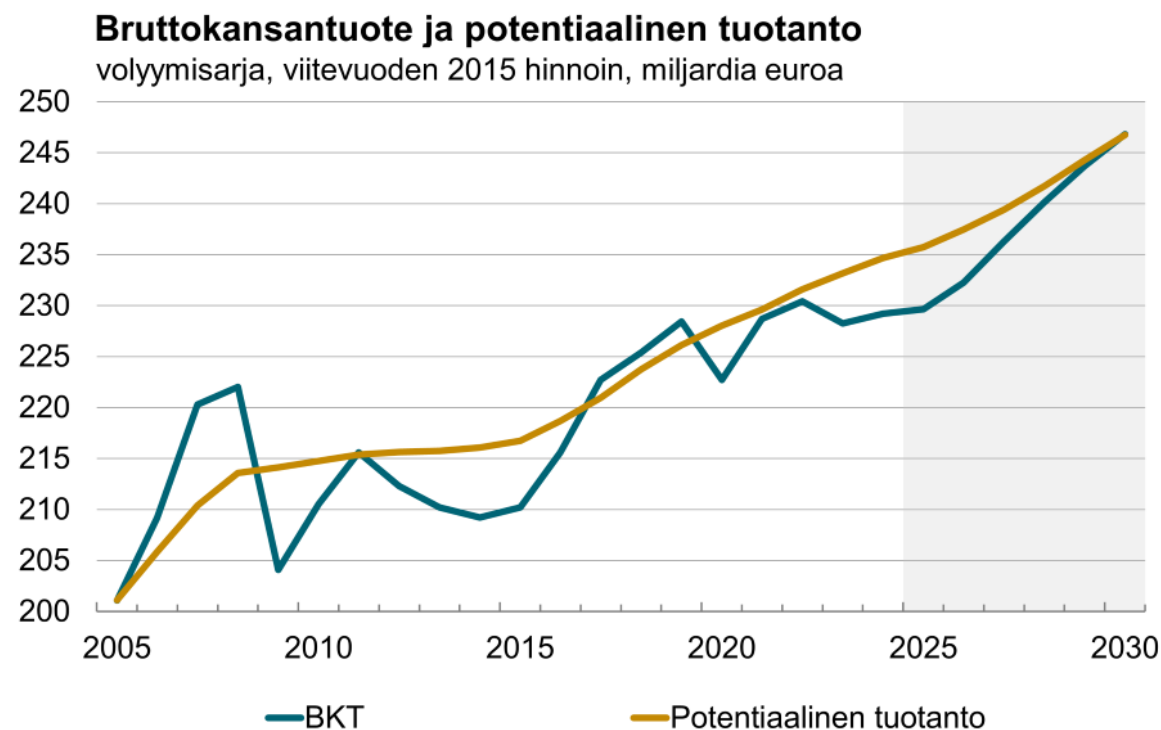
trendi, henkilöä

Lähde: StatFin, Macrobond, VM

Taantumasta toipuminen, investoinnit ja puolustusmenot pitävät talouskasvua yllä

- Suomen talouden tuotannon taso on selvästi alle potentiaalisen tuotannon.
- Talouden toipuminen jatkuu myös 2029–2030.
- Potentiaalisen tuotannon kasvu on vuosina 2025–2030 keskimäärin 0,8 % vuodessa.

Lähde: VM

Ennusteen keskeiset riskit

- Maailmantalouden riskit ovat edelleen merkittäviä. Niitä tulee niin kauppaa- ja geopolitiikasta kuin Venäjän hyökkäyssodasta.
- Tekoälymarkkinoiden kehitys voi lisätä riskejä, kuten finanssimarkkinoiden heikkenemistä ja investointien vähenemistä. Pidemmällä aikavälillä tekoäly voi aiheuttaa suuriakin rakenteellisia muutoksia talouteen ja työmarkkinoille.
- Kotitalouksien tulot ja säästöt mahdollistaisivat nopeamman kulutuksen kasvun. Epävarmuuden ja heikon työllisyystilanteen jatkuminen saattavat myös lisätä kotitalouksien säästämistä edelleen.
- Investointisuunnitelmia on varsin paljon, mutta suunnitelmien toteutuminen ja aikataulu on varsin epävarmaa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

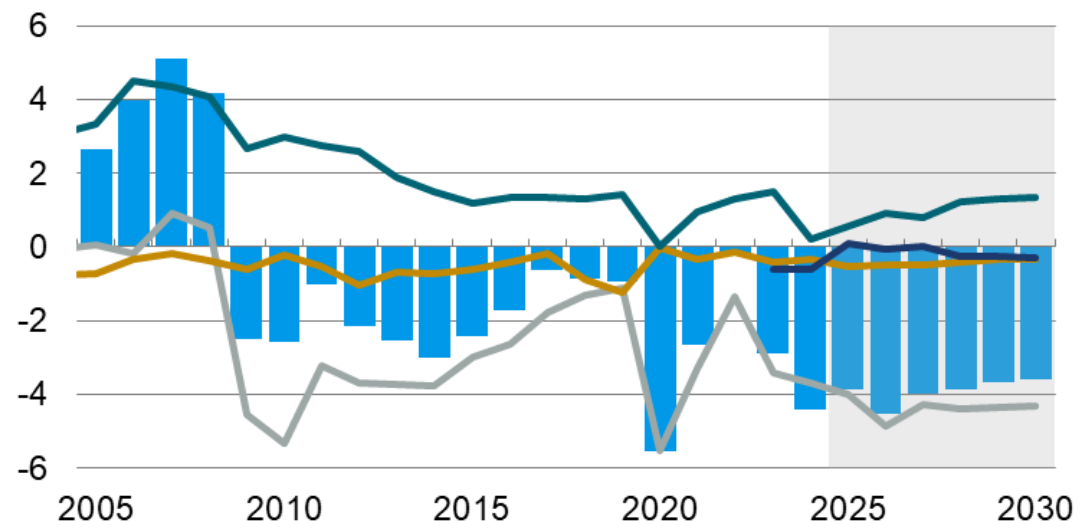
Julkisen talouden ennuste

Julkisyhteisöjen alijäämä on syvä

- Tänä vuonna alijäämä on 3,9 % suhteessa bkt:hen.
 - Heikosta suhdanteesta huolimatta alijäämä kohenee tänä vuonna. Hallituksen sopeutustoimet vaikuttavat, vaikka heikko suhdanne syö niiden voimaa.
- Ensi vuonna alijäämä heikkenee, kun tälle vuodelle odotetut hävittäjät kirjautuvatkin vuoden 2026 alijäämään. Alijäämä on 4,5 % suhteessa bkt:hen.
- Vuonna 2027 alijäämä kohenee, kun suhdanne paranee ja puolustusmenot kasvavat maltillisemmin.
- Alijäämä on 3,6 % suhteessa bkt:hen vuonna 2030.
- Puolustusmenojen bkt-osuuden oletetaan pysyvän 3 prosentissa ennustejaksolla.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema

suhteessa BKT:hen, %

Yhteensä

Valtio

Kuntahallinto*

Sosiaaliturvarahastot

Hyvinvointialueet

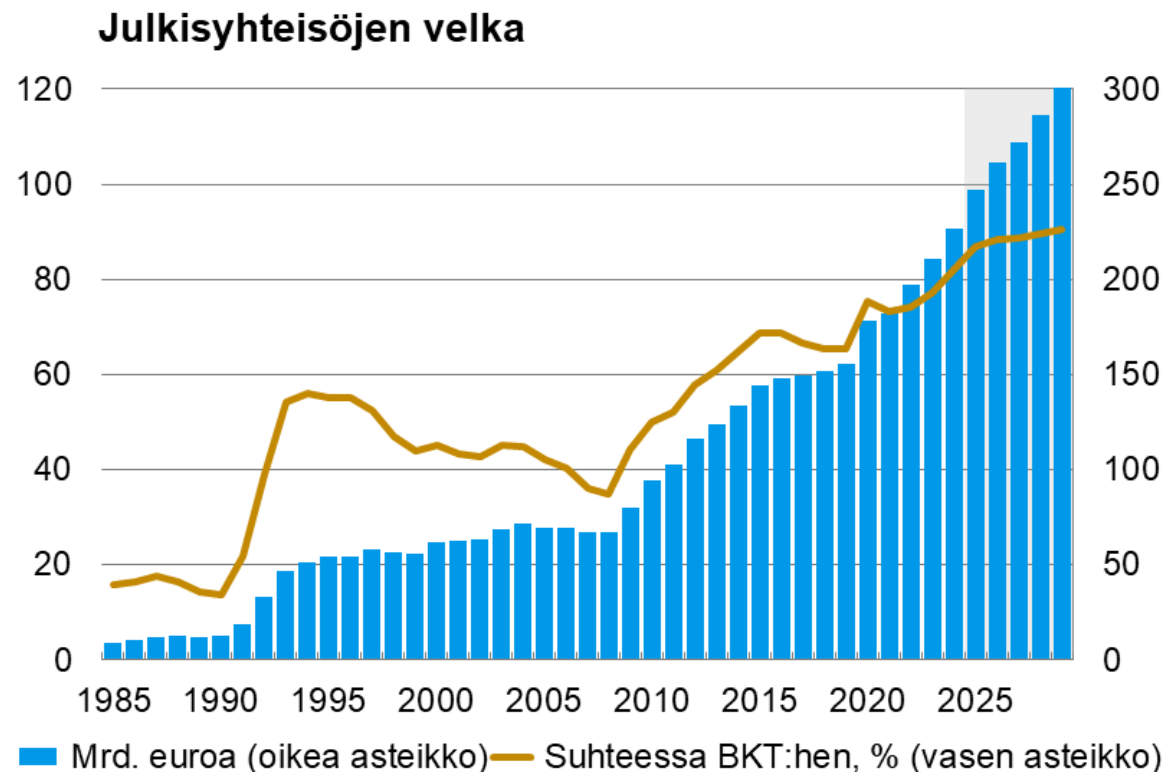
*Laaja paikallishallinto vuoden 2022 loppuun saakka

Lähde: Tilastokeskus, VM

Velkasuhde nousee ensi vuonna yli 90 % ja jatkaa kasvuaan sen jälkeen

- Velkasuhde harppaa tänä vuonna yli 89 % suhteessa bkt:hen, minkä jälkeen velkasuhteen kasvu hidastuu.
 - Valtio ottaa tänä vuonna n. 3,5 miljardia euroa enemmän velkaa kuin vuodelle on budjetoitu.
 - Keskeinen syy ylitykseen on käteisvakuuksien kasvu vuoden aikana. Käteisvakuuksista muodostuu saatavia, jotka palautuvat sopimuksen erääntyessä.
- Velkasuhde on 91,6 % vuonna 2026 ja 92,4 % vuonna 2027.
- Velkasuhde nousee vuonna 2030 yli 96 %.

Lähde: Tilastokeskus, VM

Julkisen talouden ennusteen keskeiset epävarmuudet

- Julkisen talouden ennusteen keskeiset epävarmuudet liittyvät yleiseen talouden epävarmuuteen ja luottamuksen puutteeseen.
 - Heikossa suhdanteessa joidenkin toimien vaikutus on myös jäänyt arvioitua vaimeammaksi.
- Puolustushankinnat ja niiden toimitusten ajoitus aiheuttavat merkittävää epävarmuutta julkisyhteisöjen, erityisesti valtionhallinnon, alijäämään.
- Työeläkelaitosten riskit liittyvät pääosin omaisuustuloihin ja niiden kehitykseen.
- Muiden sosiaaliturvarahastojen keskeinen riski on työttömyystilanne, joka vaikuttaa maksutulojen lisäksi sekä työttömyysmenoihin että muihin sosiaalietuuksiin.
- Paikallishallinnon menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi (suuremmiksi), mikäli säästötoimet ja toiminnan tehostaminen onnistuvat odotettua paremmin (heikommin).
- Velkasuhteen ennustamista vaikeuttavat valtion budjettitalouden ulkopuoliset erät ja erityisesti velanhallintaan liittyvät osin ennakoimattomat muutokset.

Talven ennusteen keskeiset luvut

%	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
BKT markkinahintaan, volyymin muutos	0,4	0,2	1,1	1,7	1,6	1,5	1,3
Yksityinen kulutus, muutos	-0,4	0,0	1,4	1,8	1,6	1,5	1,5
Inflaatio	1,6	0,4	1,2	1,8	1,9	2,0	2,0
Työttömyysaste	8,4	9,6	9,5	9,1	8,5	8,1	7,8
Työllisyysaste	72,1	71,6	71,5	71,9	72,4	72,9	73,3
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹	-4,4	-3,9	-4,5	-4,0	-3,9	-3,7	-3,6
Valtio	-3,7	-4,0	-4,9	-4,3	-4,4	-4,4	-4,3
Kuntahallinto	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,4	-0,3	-0,3
Hyvinvointialueet	-0,6	0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
Sosiaaliturvarahastot	0,2	0,6	0,9	0,8	1,2	1,3	1,3
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-3,1	-2,4	-3,2	-3,2	-3,5	-3,5	-3,6
Julkisyhteisöjen EDP-velka	82,4	89,1	91,6	92,4	93,8	95,2	96,8
Valtionvelka²	61,4	66,7	69,0	70,3	71,8	73,4	75,1

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Liiallisen alijäämän menettely

MARKETTA HENRIKSSON

Poikkeamat VM:n ennusteen perusteella

- Arvio nettomenojen kasvusta VM:n ennusteen perusteella:
 - 2026: 4,0 %
 - 2027: 2,3 %
 - 2028: 3,3 %
- Poikkeama puolustusmenojen kasvun huomioimisen jälkeen:
 - 2026: 0,2 % BKT:sta (puolustusmenot 1,3 % BKT:sta)
 - 2027: 0,5 % BKT:sta (puolustusmenot 1,4 % BKT:sta)
 - 2028: 1,1 % BKT:sta (puolustusmenot 1,5 % BKT:sta)

Arvio korjaavan nettomenopolun noudattamisesta (VM:n luvut)

- Kaikkina vuosina puolustuspoikkeuslausekkeen huomioimisen jälkeenkin poikkeama korjaavaan nettomenopolkuun nähden
 - 2026
 - Poikkeama puolustuspoikkeuslausekkeen huomioimisen jälkeen 0,2 % BKT:sta
 - Kokonaisarviossa voitaneen huomioida puolustusmenojen ajoituksen muutos
 - 2027
 - Poikkeama puolustuspoikkeuslausekkeen huomioimisen jälkeen 0,5 % BKT:sta
 - On epävarmaa, arvioisiko komissio korjaavaa nettomenopolkua noudatettavan ilman lisäsopeutuksia
 - 2028
 - Poikkeama puolustuspoikkeuslausekkeen huomioimisen jälkeen 1,1 % BKT:sta
 - Lisätoimia tarvitaan, jotta korjaavaa nettomenopolkua noudatetaan, mikä mahdollistaisi lisääjän antamisen EDP:n korjaamiseksi (alijäämä ei alita 3 % BKT:sta v. 2028)

Mitä tapahtuu EDP:n suhteen

- 2026
 - Ei lisätoimia
- 2027
 - Noudatetaan korjaavaa nettomenopolkua, mikä tarkoittaa vuosina 2026 ja 2027 syntyneiden poikkeamien korjaamista lisätoimilla (vaihtoehdot 1 ja 2)
 - Ei lisätoimia (vaihtoehto 3)
- 2028
 - Painetaan nimellinen alijäämä alle 3 prosentin (vaihtoehto 1)
 - Noudatetaan korjaavaa nettomenopolkua, mikä mahdollistaisi lisääjän antamisen EDP:n korjaamiseksi (vaihtoehto 2)
 - Noudatetaan korjaavaa nettomenopolkua, mikä mahdollistaisi lisääjän antamisen EDP:n korjaamiseksi (vaihtoehto 3)

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

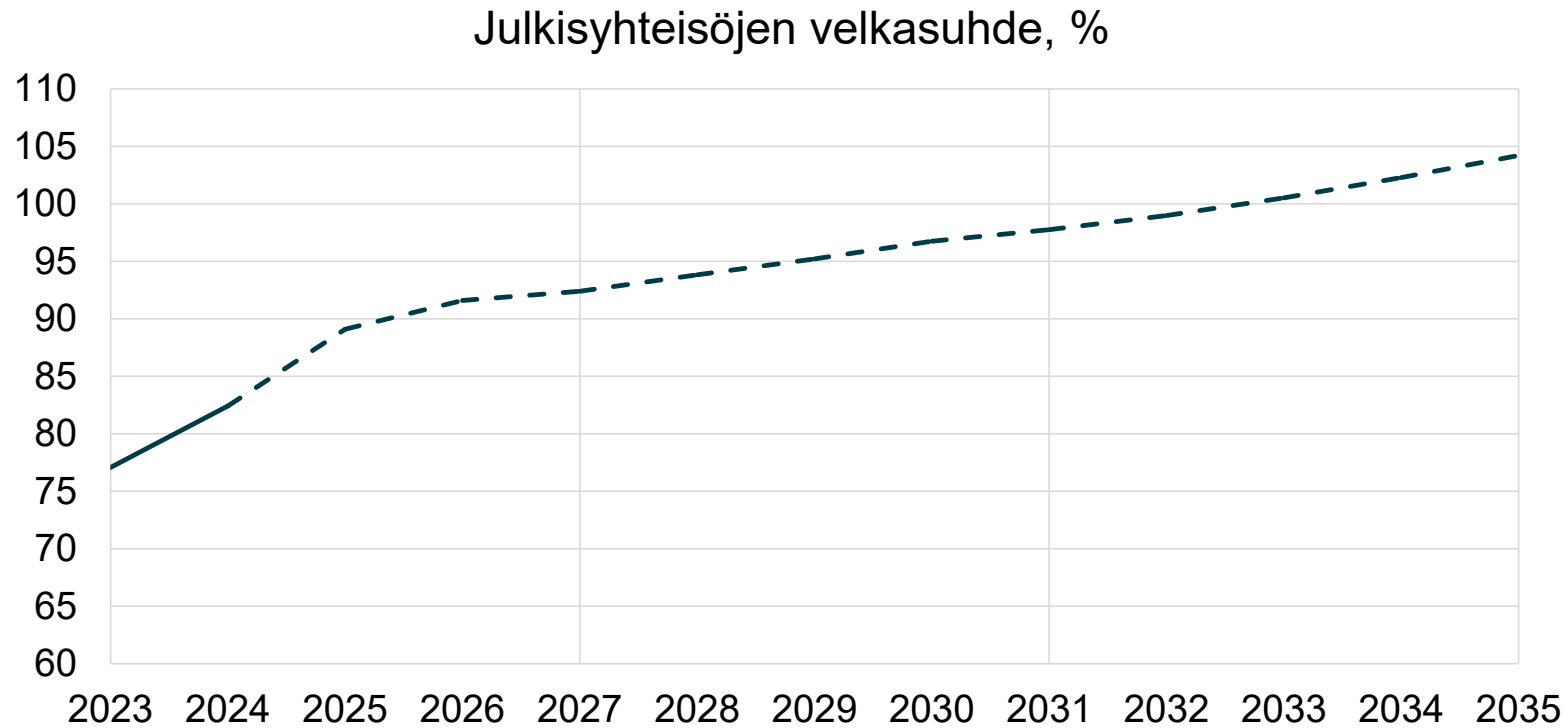
Alustava arvio EU-sääntöjen mukaisesta sopeutustarpeesta seuraavalle vaalikaudelle

SEPPO ORJASNIEMI

Mikä arvion taustalla on muuttunut

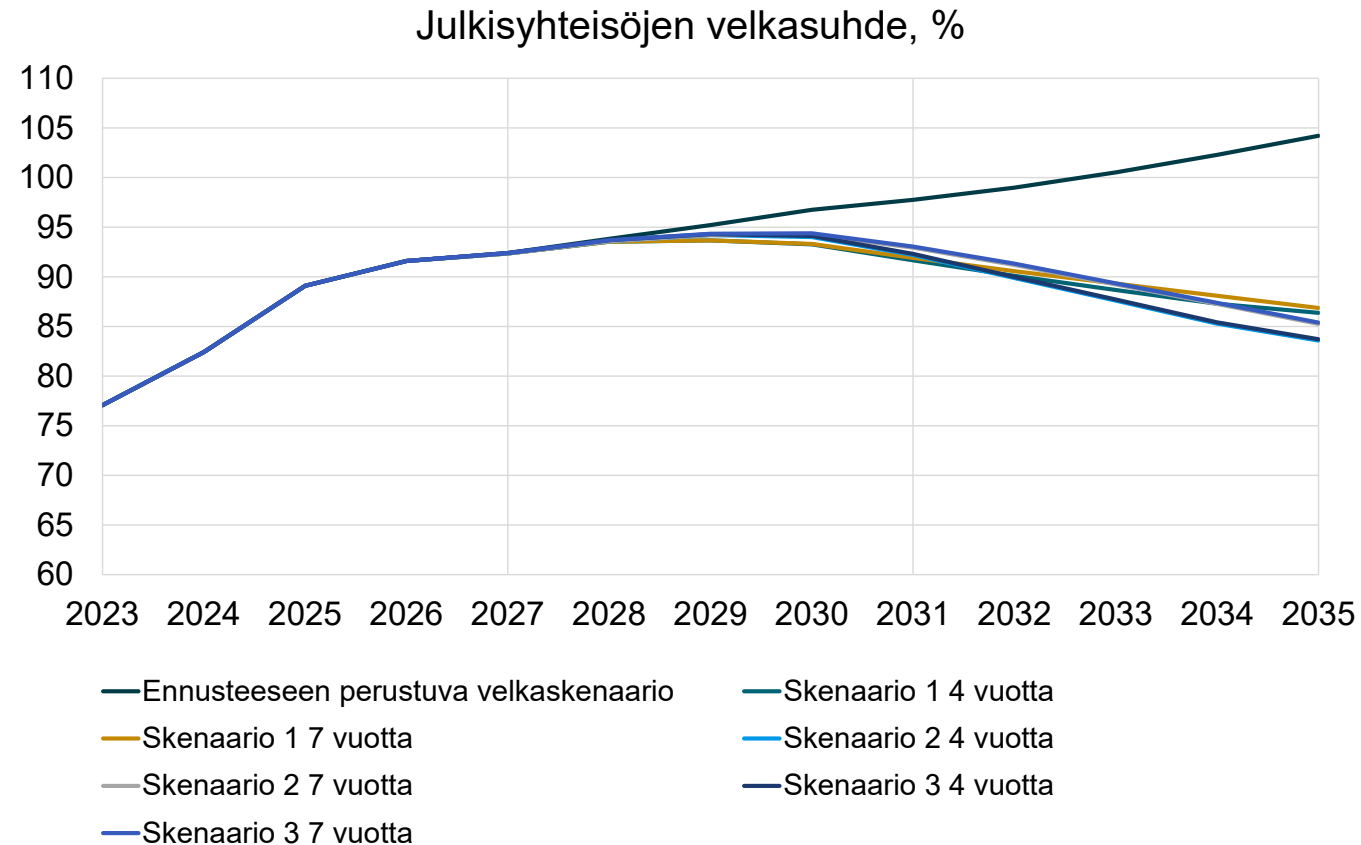
- Julkisen talouden näkymät ovat heikentyneet.
- Velkasuhde on tulevan vaalikauden alussa aiemmin ennakoitua korkeammalla.
- EDP-menettelyyn reagointi vaikuttaa sopeutukseen.
 - Arvio koostuu kolmesta erilaisesta sopeutuspolusta.
- Arvio päivittyy vielä useasti ennen tavoitteiden asettamista.

Ennusteeseen perustuvassa velkaskenaariossa velkasuhde kasvaa tasaisesti

Sopeutuksen seurauksena velkasuhde kääntyisi laskuun tulevan hallituskauden aikana

Hallituskauden lopussa velkasuhde olisi vielä lähellä hallituskauden alun lukemia

Arvio lisäsopeutustarpeista

Sopeutus, Mrd. €	Skenaario 1		Skenaario 2		Skenaario 3	
	4 vuoden sopeutusjakso	7 vuoden sopeutusjakso	4 vuoden sopeutusjakso	7 vuoden sopeutusjakso	4 vuoden sopeutusjakso	7 vuoden sopeutusjakso
2026	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2027	1,4	1,4	1,4	1,4	0,0	0,0
2028	3,6	3,6	1,9	1,9	3,3	3,3
2029	1,9	1,9	2,9	2,1	2,9	2,1
2030	1,8	1,0	3,0	2,2	3,0	2,2
2031	0,7	0,7	3,1	2,3	3,1	2,3
2032		0,7		2,4		2,4
2033		0,7		0,0		0,0
2034		0,8		0,0		0,0
Oletettu sopeutus 2026-2027	1,4	1,4	1,4	1,4	0,0	0,0
Sopeutus 2028-2031	8,0	7,2	10,8	8,5	12,2	9,9
Sopeutus 2027-2031	9,3	8,5	12,2	9,9	12,2	9,9
Velkaa kerryttävä jäämä keskimäärin 2027-2033	-2,9 %	-3,0 %	-2,7 %	-2,9 %	-2,7 %	-3,0 %
Velkaa kerryttävä jäämä 2031	-2,0 %	-2,2 %	-1,5 %	-2,0 %	-1,5 %	-2,0 %

Yhteenveto

- Tulevan hallituskauden sopeutustarve on noin 7-12 miljardia euroa.
- Arvio päivittyy vielä useasti ennen tavoitteiden asettamista.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

JENNI.PAAKKONEN@GOV.FI

MARKETTA.HENRIKSSON@GOV.FI

SEPPO.ORJASNIEMI@GOV.FI